

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria or.Călărași,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva
Primăriei or. Călărași privind încasarea datoriei,
împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 21 mai 2018, lichidatorul Băncii Comerciale „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare (în continuare BC „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Călărași privind încasarea datoriei în sumă de 21 171,07 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că între filiala nr. 07 Călărași a BC „Băncii de Economii” SA, în calitate de prestator și Primăria orașului Călărași, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul nr.10 din 25 ianuarie 2012 cu privire la recepționarea plăților de la populație în folosul bugetului unității administrativ-teritoriale, prin care beneficiarul s-a obligat pentru serviciile prestate să achite prestatorului un comision în mărime de 1%, din suma plăților încasate, conform art. 19 al Legii bugetului de stat pentru anul 2012.

A menționat că, potrivit prevederilor art. 12 alin. (3) din Legea bugetului de stat pe anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015, comisioanele pentru serviciile de încasare prin alte instrumente de plată, decât cardurile de plată, de la populație, de la percepții fiscale a plăților la bugetul de stat (cu excepția plății drepturilor de import-export) și la bugetele unităților administrativ teritoriale, precum și comisionul la restituirea plăților de la aceste bugete populației, se stabilesc în valoare maximă de 1% pentru o plată de la suma încasată/restituită, dar nu mai puțin de 1 leu și nu mai mult de 2,5 lei, pe bază de contract încheiat de către Ministerul Finanțelor cu instituțiile financiare și ÎS „Poșta Moldovei” și se achită de la bugetul de stat.

A susținut că organizarea plăților în numerar de la populație, de la percepții fiscale și funcționarii fiscali în folosul bugetului de stat și bugetului unității administrativ-teritoriale pentru serviciile prestate de către beneficiar se efectua prin intermediul BC „Băncii de Economii” SA, Filiala nr.07 Călărași. Datoria care se solicită a fi achitată, urmează a fi redirecționată către Ministerul Finanțelor al RM, întru stingerea creditului de urgență acordat Băncii în baza contractelor încheiate între Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și instituțiile financiare.

A indicat că, deoarece nu au fost onorate cu bună credință și diligență obligațiile contractuale asumate, în adresa Primăriei, a fost expediată somația nr.14-01-04/180/3049 din 21 noiembrie 2017, în scopul evitării eventualului litigiu, iar prin răspunsul nr. 1220 din 13 decembrie 2017, Primăria nu a recunoscut datoria față de Bancă.

Prin hotărârea din 07 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis acțiunea și s-a încasat de la Primăria or.Călărași în beneficiul BC „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare datoria în sumă de 21 171,07 de lei.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Primăria or.Călărași, cu menținerea hotărârii din 07 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a constatat că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecătii, ca fiind guvernat de normele Codului civil care reglementează dispoziții generale cu privire la obligații și efectele neexecutării obligațiilor, dobânda legală de întârziere și clauza penală. Circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin.

A stabilit că în speță s-a demonstrat indubitabil executarea corespunzătoare a obligațiilor de către bancă și neexecutarea integrală a obligațiilor de către Primărie, care a acumulat o datorie la plata comisionului băncii pentru serviciile prestate.

Astfel, prin prisma normei art. 668 alin. (1) Cod civil, care reglementează forța obligatorie a contractului, părțile sunt ținute să execute întocmai obligațiile contractate, iar la caz, apelantul nu a prezentat careva probe admisibile și pertinente, în sensul art. 121-122 Cod de procedură civilă, care ar demonstra executarea integrală a obligației de plată a comisionului datorat băncii pentru sumele recepționate și transferate. Or, în cadrul examinării cauzei, apelantul nu a contestat existența obligațiilor contractuale, nu a contestat recepționarea plăților de către bancă și transferarea sumelor recepționate, însă nu a probat achitarea integrală a comisionului, iar din probele prezentate de către bancă, instanța a constatat existența unei datorii în mărimea sumei solicitate prin prezenta acțiune. Prin urmare, se constată temeinicia pretenției privind încasarea sumei datoriei, în mărime de 21 171 de lei, aceasta în mod just fiind admisă de către instanța de fond. Prin urmare, prima instanță, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 13 februarie 2019 Primăria or.Călărași, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi.

În susținerea și motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a menționat că de către BC „Banca de Economii” SA, în proces

de lichidare, pentru perioada anilor 2013–2015, nu a fost prezentat nici un act de constatare a datoriei în sumă de 21 171,07 de lei, care era o obligație a intimatului.

A susținut că BC „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, pretinde că datoria dată s-a acumulat pentru perioada anilor 2014–2015, astfel, apare raportul de tardivitate de înaintare a unor pretenții, or ultimul a înaintat pretențiile în anul 2018 fiind depășit termenul de prescripție. Așa fiind, consideră că termenul de prescripție a fost omis de către bancă și consideră că cererea de chemare urmează a fi respinsă ca tardivă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 14 ianuarie 2019 (f.d. 66), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părțile la proces.

Prin urmare recursul declarat de către Primăria or.Călărași la 13 februarie 2019 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria or.Călărași este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria or. Călărași, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcînd în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună

de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Primăria or. Călărași.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primăria or. Călărași.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh